

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี เป็นการศึกษาเพื่อทราบพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี โดยมีวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จำนวน 24,027 คน แยกเป็น ชาย 11,350 คน และหญิง 12,677 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 11,212 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จำนวน 11,212 ครัวเรือน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 386 ครัวเรือน ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	จำนวนครัวเรือน
e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{11,212}{1 + 11,212 (.05)^2}$$

$$n = 386$$

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 386 ครั้วเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาปรับปรุงจากกฤษณก กุลสืบ และวรัญญา เชื้อทอง (2550 อ้างถึงใน สุนทรา หิรัญวรรณ, 2538) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การได้รับข้อมูลข่าวสารการดูแลสุขภาพตนเอง แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ลักษณะคำถามเป็นลักษณะปลายปิด (Close Ended Question) โดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง ได้รับ 5 ครั้งขึ้นไปใน 1 เดือน
บ่อยครั้ง	หมายถึง ได้รับ 3-4 ครั้งขึ้นไปใน 1 เดือน
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง ได้รับ 2 ครั้งขึ้นไปใน 1 เดือน
บางครั้ง	หมายถึง ได้รับ 1 ครั้งขึ้นไปใน 1 เดือน
ไม่ได้รับ	หมายถึง ไม่เคยได้รับเลยใน 1 เดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านสุขภาพและการมีโรคประจำตัว จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ เพื่อใช้ทดสอบพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของประชาชน ลักษณะคำถามเป็นลักษณะปลายปิด (Close ended Question) โดยให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ดังนี้

เป็นประจำ	หมายถึง ปฏิบัติ 7 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
บ่อยครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 5-6 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 3-4 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
บางครั้ง	หมายถึง ปฏิบัติ 1-2 ครั้งขึ้นไป/ สัปดาห์
ไม่เคยเลย	หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ ให้ 4 คะแนน

บ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง ให้ 2 คะแนน

บางครั้ง ให้ 1 คะแนน

ไม่เคยเลย ให้ 0 คะแนน

โดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{4-0}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ตารางที่ 2 เกณฑ์การแปลผลคะแนน พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.21-4.00	เป็นประจำ หมายถึง การรับรู้ข่าวสารดีมากที่สุด/ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพระดับมากที่สุด
2.41-3.20	บ่อยครั้ง หมายถึง การรับรู้ข่าวสารดีมาก/ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพระดับมาก
1.61-2.40	นาน ๆ ครั้ง หมายถึง การรับรู้ข่าวสารดี/ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพระดับปานกลาง
0.81-1.60	บางครั้ง หมายถึง การรับรู้ข่าวสารน้อย/ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพระดับน้อย
0.00-0.80	ไม่เคยเลย หมายถึง การรับรู้ข่าวสารน้อยที่สุด/ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต	อาจารย์ประจำวิทยาลัย
3.2 นางสาวเสาวนีย์ ชินสิทธิรัตน์	ท้องถิ่นอำเภอเมืองจันทบุรี
3.3 นางสาวชนิดา งามระเบียบ	หัวหน้างานการเจ้าหน้าที่
เทศบาลเมืองจันทบุรี

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนมีนาคม 2556 รวมระยะเวลา 4 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) อธิบายการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และพฤติกรรมดูแลสุขภาพ